

باسمه تعالی

شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی (دانشگاه بوعلی سینا)

مقدمه

این شیوه‌نامه در راستای تقویت و برقراری ارتباط منسجم دانشگاه با همه بخش‌های جامعه و صنعت در همه حوزه‌های علمی، همچنین عملیاتی نمودن یافته‌های اعضای هیات علمی و آشنایی آنها با نیازهای واقعی صنعت و جامعه به منظور هدایت پروژه‌های پژوهشی به سمت نیازهای واقعی جامعه تدوین می‌گردد. فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه در جامعه و صنعت زمینه‌های مناسبی را برای ارتقاء توانمندی‌ها و مهارت ایشان در جهت کسب دانش بومی و انتقال یافته‌های پژوهشی به جامعه فراهم می‌سازد. طی این دوران عضو هیات علمی به عنوان نماینده دانشگاه در واحد عملیاتی دولتی یا غیردولتی شامل بخش‌های صنعتی و اجتماعی و فرهنگی اقتصادی خدماتی کشاورزی و یا مراکز تحقیقاتی مرتبط با صنایع و رشته‌های فعال دانشگاه حضور می‌یابد. در این راستا مواردی نیز به عنوان تبصره‌های الحاقی دانشگاه به شیوه‌نامه وزارتی اضافه شده است.

ماده (۱). تعاریف و اختصارات

وزارت عتف: وزارت علوم تحقیقات و فناوری

موسسه: منظور از موسسه در این شیوه‌نامه دانشگاه بوعلی سینا می‌باشد.

دانشگاه: دانشگاه بوعلی سینا

هیات علمی: منظور آن دسته از اعضای هیات علمی تمام وقت دانشگاه که دارای مدرک دکتری می‌باشند.

صنعت: سازمان دولتی و غیردولتی فعال در بخش‌های آموزشی، تربیتی، اجتماعی، اقتصادی، صنعتی، تجاری و پژوهشی.

واحد عملیاتی: بنگاه‌ها و یا سازمان‌های فرهنگی صنعتی واحدهای تحقیق و توسعه اقتصادی و یا خدماتی دولتی و غیردولتی که متقاضی حضور عضو هیات علمی در زمینه تخصصی خاص در واحد خویش می‌باشند.

فرصت مطالعاتی: به منظور حضور عضو هیات علمی واجد شرایط دانشگاه در یک واحد عملیاتی برای یک مدت معین جهت انجام مطالعه و تحقیق

ماده (۲) اهداف

- ۱-۲ کمک به افزایش شناخت اعضای هیات علمی دانشگاه با فضای کار واقعی در جامعه و صنعت
- ۲-۲ تقویت ارتباط دانشگاه با جامعه و صنعت و همچنین توسعه همکاری‌های پایدار علمی و پژوهشی بین دانشگاه و واحدهای عملیاتی
- ۲-۳ استفاده مفید و مؤثر از امکانات آزمایشگاه‌ها و تجهیزات واحدهای عملیاتی
- ۲-۴ جهت دهی به تحقیقات دانشگاه و توسعه دانش‌ها و فناوری‌های کاربردی مورد نیاز جامعه و صنعت
- ۲-۵ انتقال و ترویج یافته‌های جدید دانش و فناوری دانشگاه به جامعه و صنعت با هدف ارتقای توان علمی و فنی واحدهای عملیاتی
- ۲-۶ کمک به رفع مشکلات علمی و تخصصی واحدهای عملیاتی
- ۲-۷ شناسایی مشکلات واحدهای عملیاتی از جهت تنوع و کیفیت محصول یا خدمات قیمت زمان تحویل و ارائه پیشنهاد و راهکار در جهت حل آن‌ها

- ۲-۸ شناسایی فناوری های مورد نیاز و ارائه پیشنهاد جهت تدوین و یا انتقال فناوری به واحدهای عملیاتی
- ۲-۹ مشارکت در جهت سیاست گذاری و تعریف پروژه برای اصلاح فرایندها و محصولات در جهت توسعه پایدار اقتصادی کشور، مانند مصرف بهینه انرژی ارتقا سلامت و ایمنی مردم بهبود محیط زیست مردم

ماده (۳) شرایط و مراحل اجرای دوره فرصت مطالعاتی

- ۳-۱ اعلام درخواست عضو هیات علمی به همراه برنامه مطالعاتی بر اساس الگوی موسسه تبصره الحاقی ۱- متقاضی باید درخواست استفاده از فرصت مطالعاتی خود را (به استثنای تابستان) به همراه موافقت واحد عملیاتی حداقل ۳ ماه قبل از شروع آن به صورت کتبی به گروه آموزشی اعلام نماید.
- تبصره الحاقی ۲- متقاضی باید به گونه ای برنامه ریزی نماید که دوره فرصت مطالعاتی تمام وقت حداکثر یک نیمسال تحصیلی را در بر گیرد. در موارد خارج از بازه زمانی نیمسال آموزشی، تایید گروه و شورای پژوهشی دانشگاه ضروری می باشد.
- ۳-۲ بررسی و تایید درخواست هیات علمی در مجاری رسمی موسسه تبصره الحاقی ۳- در صورت درخواست فرصت مطالعاتی تمام وقت، تعیین جانشین آموزشی و پژوهشی توسط گروه آموزشی ضروری است.
- تبصره الحاقی ۴- بررسی و تایید درخواست به ترتیب در شوراهای گروه آموزشی، دانشکده و پژوهشی دانشگاه ضروری است.
- تبصره الحاقی ۵- پس از تایید شورای پژوهشی، طرح درخواست متقاضی در هیات رئیسه دانشگاه ضروری است.
- تبصره الحاقی ۶- افراد با پست های مدیریتی با رده مدیریتی پایین تر از رییس دانشکده با اخذ مجوز از رییس دانشکده و پست های بالاتر، با اخذ مجوز از رییس دانشگاه و بدون استعفا از پست مدیریتی مربوطه مجاز به استفاده از دوره فرصت مطالعاتی تابستانه بصورت تمام یا پاره وقت می باشند.
- ۳-۳ انعقاد قرارداد و یا تفاهم نامه پژوهشی فیما بین دانشگاه و واحد عملیاتی.
- تبصره الحاقی ۷- در قرارداد یا تفاهم نامه باید نحوه حضور، زمان شروع، زمان پایان، نحوه همکاری و همچنین در مورد نحوه انتشار دستاوردهای علمی دوره فرصت مطالعاتی ذکر شود. همچنین برنامه مطالعاتی عضو هیات علمی و همچنین نامه تایید برنامه مذکور توسط صنعت از پیوست های قرارداد بین دانشگاه و صنعت است.
- ۳-۴ صدور حکم مأموریت و معرفی هیات علمی به واحد عملیاتی.
- ۳-۵ حضور هیات علمی در واحد عملیاتی می تواند صورت تمام وقت (۵ روز کاری در هفته) و یا به صورت پاره وقت (حداقل ۲ روز کاری در هفته) باشد.
- تبصره ۱- دانشکده انتظارات خود را باید به روشنی در خصوص حضور، عدم حضور و یا نیمه وقت عضو هیات علمی در دانشگاه مشخص نماید همچنین چگونگی هدایت دانشجویان تعهد شده و یا در صورت تمایل دروس قابل ارائه خود را نیز باید اعلام کند.
- تبصره الحاقی ۸- قبل از شروع فرصت مطالعاتی نیمه وقت، باید ابتدا به طور کاملاً مشخص برنامه و نحوه حضور عضو هیات علمی در دانشگاه و واحد عملیاتی تهیه شده و در اختیار طرفین قرار گیرد.
- ۳-۶ واحدهای عملیاتی دولتی یا غیردولتی بوده وظایف فعالیت های اعلام شده برای انجام فرصت مطالعاتی باید کاملاً علمی، پژوهشی و فناورانه باشد و انطباق آن با نیازهای بخش مربوطه و تخصص عضو هیات علمی و مورد تایید دانشگاه قرار گیرد.

تبصره الحاقی ۹- تشخیص انطباق ارتباط علمی و فناورانه واحد عملیاتی با تخصص عضو هیات علمی بر عهده گروه آموزشی و شورای پژوهشی دانشگاه می‌باشد.

ماده (۴). ضوابط و شرایط متقاضی

- ۴-۱ عضو هیأت علمی و متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی می‌بایست در دو سال گذشته رکود علمی نداشته باشد. تبصره الحاقی ۱۰- اعضای هیات علمی که سابقه استخدامی کمتر از دو سال دارند نمی‌توانند از فرصت مطالعاتی استفاده نمایند. تبصره الحاقی ۱۱- در صورت ارزیابی مناسب از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی عضو هیات علمی و با تایید تایید گروه و معاونت پژوهشی دانشگاه، درخواست فرصت مطالعاتی در پایان سال اول خدمت دوره پیمانی امکان پذیر است.
 - ۴-۲ رشته و تخصص عضو هیأت علمی با نیازهای واحد عملیاتی مرتبط باشد.
 - ۴-۳ به منظور حفظ انسجام و عدم بروز مشکل در وظایف واحدهای سازمانی در دانشگاه، ظرفیت هر واحد در یک محدوده زمانی مشخص می‌گردد.
 - ۴-۴ اعزام عضو هیات علمی توسط دانشگاه به گونه‌ای تعیین می‌گردد که خللی به وظایف آموزشی و پژوهشی دانشگاه وارد نشود.
 - ۴-۵ دوره فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت برای اعضای هیات علمی در دوره پیمانی حداقل ۶ ماه تمام وقت و یا ۱۲ ماه نیمه وقت و در دوره رسمی آزمایشی سه ماه تمام وقت یا شش ماه نیمه وقت می‌باشد. تبصره الحاقی ۱۲- مدت دوره فرصت مطالعاتی با درخواست متقاضی و موافقت دانشگاه حداکثر تا میزان دو ماه قابل تمدید است. این موضوع باید به نحوی اجرا شود تا اختلالی در امور آموزشی دانشگاه ایجاد نشود. تبصره الحاقی ۱۳- دوره فرصت مطالعاتی می‌تواند در قالب دو یا چند دوره‌ی دو یا سه ماهه تمام وقت در ایام تابستان اجرا شده و در نهایت جمع دوره‌ها با مفاد بند ۴-۵ مطابقت داشته باشد.
 - ۴-۶ بر اساس بندهای (د) ماده ۱۲ و ۱۴ آیین نامه استخدامی برای تبدیل وضعیت اعضای هیأت علمی که از ابتدای سال ۱۳۹۸ دوره پیمانی و رسمی آزمایشی را آغاز نمایند، گذراندن فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت الزامی است
 - ۴-۷ اعضای هیأت علمی دارای مرتبه علمی دانشیار و استادی نیز می‌توانند با گذراندن دوره‌های تمام وقت سه ماهه و یا پاره وقت ۶ ماهه از مزایای تشویقی این فرصت‌ها بهره‌مند گردند. دانشگاه می‌تواند آیین‌نامه ترفیع خود را به گونه‌ای اصلاح نماید که برای اساتید و دانشجویانی که به فرصت مطالعاتی اعزام می‌شوند امتیازات مربوطه در نظر گرفته شود.
 - ۴-۸ برای استفاده مجدد از فرصت مطالعاتی (به غیر از فرصت‌های مطالعاتی الزامی در دوره‌های پیمانی و رسمی آزمایشی) می‌بایست حداقل ۵ برابر زمان دوره فرصت مطالعاتی قبلی پس از اتمام آن دوره گذشته باشد. مدت استفاده از مرخصی بدون حقوق نیز به این مدت اضافه می‌شود.
- تبصره ۳- در مواردی که عضو هیات علمی از تجربه کافی در زمینه ارتباط با صنعت و یا جامعه برخوردار هستند و یا در شرایط بسیار خاص و در رشته‌هایی که امکان اخذ فرصت مطالعاتی وجود نداشته باشد، متقاضی باید از شرایط جایگزین استفاده نماید.
- تبصره الحاقی ۱۴- اعضای هیات علمی که دارای شرایط ذیل می‌باشند، با بررسی و تصویب شورای پژوهشی و هیات رئیسه دانشگاه می‌تواند جایگزین فرصت مطالعاتی شود:
- ۱- مدیر عامل یا رییس هیات مدیره شرکت رشد یا دانش بنیان،
 - ۲- مجری دو طرح استانی یا یک طرح ملی خاتمه یافته در بازه تبدیل وضعیت دارای مجوز از شورای پژوهشی دانشگاه،

تبصره الحاقی ۱۵- موارد جایگزین فرصت مطالعاتی به صورت موردی در شورای گروه، دانشکده و شورای پژوهشی دانشگاه بررسی شده و در هیأت رئیسه دانشگاه تصویب شود.

ماده (۵). الزامات متقاضی

- ۵-۱ در دوره‌های تمام وقت حضور عضو هیأت علمی در واحد عملیاتی تمام وقت بوده و فعالیت‌های علمی عضو هیأت علمی مذکور منحصراً در مشاوره و راهنمایی دانشجویان خواهد بود. در دوره‌های پاره وقت بار موظف به نصف تقلیل می‌یابد.
- ۵-۲ عضو هیأت علمی در دوره فرصت مطالعاتی به هیچ عنوان مجاز به اشتغال در سازمان دیگری نخواهد بود.
- ۵-۳ لازم است که عضو هیأت علمی برنامه حضور خود در واحد عملیاتی را اعلام نماید و ارائه گزارش پیشرفت کار ماهیانه و گزارش کامل در انتهای قرارداد به معاونت پژوهش و فن آوری دانشگاه الزامی است.
- تبصره الحاقی ۱۶- پرداخت حقوق منوط به ارائه گزارش حضور در واحد عملیاتی و گزارش پیشرفت ماهیانه می‌باشد.
- ۵-۴ متقاضی می‌بایست در انتهای دوره گزارشی از دستاوردهای دوره به همراه راهکارها و پیشنهادهای اصلاحی برای بهبود امور و موضوعات مهم تحقیقاتی را بر اساس مواد ۷ و ۸ این شیوه نامه ارائه دهد.
- ۵-۵ اعضای هیأت علمی موظفند شرایط و قوانین اداری و حفاظتی واحد عملیاتی را مطالعه و رعایت نمایند.

ماده (۶). الزامات واحد عملیاتی

- ۶-۱ لازم است واحد عملیاتی در طول فرصت مطالعاتی امکانات و تسهیلات مورد توافق منابع علمی و تجهیزات لازم را که در برنامه تحقیقاتی عضو هیأت علمی ارائه شده را رسماً تایید و تامین نماید. برنامه تحقیقاتی و نامه تایید واحد عملیاتی از پیوست‌های مهم قرارداد فی مابین دانشگاه و واحد عملیاتی می‌باشد.
- تبصره الحاقی ۱۷- واحد عملیاتی باید دارای شرایط ذیل باشد:
 - الف- فعالیت آن در راستای مأموریت‌های دانشگاه باشد.
 - ب- دارای واحد تحقیق و توسعه یا پژوهشکده، دفتر تحقیقاتی یا مرکز مطالعاتی باشد و فعالیت آن در راستای رفع مشکلات مثل بحران آب، آلودگی محیط زیست، مصرف بهینه انرژی، ارتقای سلامت و ایمنی، رفع مشکلات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، تربیتی و آموزشی کشور باشد.
- تبصره الحاقی ۱۸- در صورتی که واحد عملیاتی دارای واحد تحقیق و توسعه نباشد، واحد باید مورد تایید شورای پژوهشی دانشگاه قرار گیرد.
- تبصره الحاقی ۱۹- ارائه نامه‌ای مبنی بر موافقت واحد عملیاتی جهت طی دوره فرصت مطالعاتی عضو هیأت علمی با ذکر زمان شروع، مدت، نحوه حضور (تمام وقت /نیمه وقت) و نحوه عقد قرارداد (موضوع بند ۶-۳: پرداخت حق تحقیق ماهیانه به عضو هیأت علمی یا واگذاری قرارداد تحقیقاتی به متقاضی فرصت مطالعاتی صنعتی) به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه و همچنین تأیید برنامه علمی- تحقیقاتی متقاضی توسط واحد عملیاتی.
- ۶-۲ واحد عملیاتی می‌تواند بر اساس مقررات داخلی خود به عضو هیأت علمی حق تحقیق پرداخت نماید و یا به میزان ۵۰ درصد حقوق و مزایای عضو هیأت علمی و متناسب با میزان حضور در واحد عملیاتی از طریق عقد قرارداد پژوهشی با دانشگاه به وی پرداخت نماید. دانشگاه از این نوع قراردادها بالاسری کسر نمی‌نماید.

۳-۶ در صورت اعلام واحد عملیاتی به تأمین منابع مالی برای اجرای برنامه تحقیقاتی عضو هیات علمی برنامه ریزی و اقدام لازم برای تأمین هزینه‌های اعلام شده را در اسرع وقت معمول می‌دارد و عضو هیات علمی طبق قرارداد ضمن رعایت ضوابط و مقررات مربوطه در پایان دوره فرصت مطالعاتی نسبت به تسویه حساب اقدام و موارد را به اطلاع دانشگاه خود می‌رساند. تبصره الحاقی ۲۰- در انتهای دوره فرصت مطالعاتی، واحد عملیاتی نامی مبنی بر تأیید حضور، گزارش و خاتمه مأموریت تعریف شده برای عضو هیات علمی مأمور به صنعت، به معاونت پژوهشی دانشگاه ارسال می‌کند.

۴-۶ واحد عملیاتی می‌تواند به منظور نشر نتایج تحقیقات انجام شده توسط عضو هیات علمی و یا دریافت اطلاعات نوین فناورانه برای شرکت در سمینار یا کنگره علمی بین‌المللی اعزام نماید. چاپ مقالات با توافق واحد عملیاتی می‌باشد. مالکیت فکری نتایج حاصل از انجام تحقیقات طی این دوره بر اساس توافق فی‌مابین دانشگاه و واحد عملیاتی تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده (۷). امتیازات و اقدامات اجرایی دانشگاه

۱-۷ دانشگاه اقدامات اجرایی را برای هماهنگی و تأیید محل فرصت مطالعاتی با واحدهای عملیاتی را به عمل می‌آورد.

۲-۷ حقوق و مزایا مطابق با حکم استخدامی عضو هیات علمی توسط دانشگاه عضو هیات علمی پرداخت می‌شود.

۳-۷ ضروری است دانشگاه این دوره را در زمره امتیازات کار اجرایی در نظر گرفته و در ترفیع و سهمیه پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی اعضای هیات علمی لحاظ نمایند.

تبصره الحاقی ۲۱- پس از تأیید گزارش نهایی فرصت مطالعاتی در صنعت و جامعه در شورای پژوهشی دانشگاه، به ازای ۶ ماه فرصت مطالعاتی تمام وقت ۲ امتیاز اجرایی در اولین ترفیع سالانه عضو هیات علمی لحاظ می‌شود.

تبصره الحاقی ۲۲- اعضای هیات علمی استفاده کننده از فرصت مطالعاتی تمام وقت، برای ترفیع سالیانه نیازمند ۵۰ درصد امتیاز آموزشی در اولین ترفیع خود می‌باشند.

تبصره ۴- امتیاز حضور پاره وقت در صنعت متناسب با زمان حضور قابل محاسبه خواهد بود.

۴-۷ عضو هیات علمی می‌تواند از حمایت‌ها و تسهیلات واحد عملیاتی متبوع در طول دوره بهره‌مند گردد.

تبصره ۵- دانشگاه می‌تواند به صلاحدید برای توسعه این دوره‌ها از عضو هیات علمی خویش در زمان فرصت مطالعاتی پشتیبانی مالی لازم را بنماید.

تبصره الحاقی ۲۳- عضو هیات علمی در طول دوره فرصت مطالعاتی، مانند سایر اعضای هیات علمی، از حمایت‌ها و تسهیلات موجود در دانشگاه (شامل گرنت، تشویقی مقالات، انتخاب پژوهشگر برگزیده، انتخاب استاد نمونه و ...) بهره‌مند خواهد شد.

ماده (۸) گزارش فرصت مطالعاتی

۱-۸ استفاده کنندگان از فرصت مطالعاتی موظفند گزارش پیشرفت کار تحقیقات انجام شده خود را در پایان هر مقطع به صلاحدید دانشگاه ارسال و حداکثر ۳ ماه پس از پایان دوره مصوب فرصت مطالعاتی گزارش جامعی درباره فعالیت خود ارائه نمایند.

تبصره الحاقی ۲۴- عضو هیات علمی استفاده کننده از فرصت مطالعاتی موظف است نتایج فرصت مطالعاتی را در قالب حداقل یک سمینار برای اساتید و دانشجویان ارائه داده و فایل پاورپوینت آن را در اختیار معاونت پژوهشی قرار دهد.

۲-۸ گزارش‌های فرصت مطالعاتی در مؤسسه اعزام کننده بررسی و ارزیابی می‌گردد. مواردی همچون؛ کار شاخص انجام شده در طول فرصت، برداشت‌های فنی و زمینه‌های همکاری و عقد قراردادهای بعدی به همراه افراد کلیدی در واحد عملیاتی مربوطه،

طراحی دوره های آموزشی تخصصی کوتاه مدت با همکاری واحد عملیاتی، چاپ مقاله و یا ثبت اختراع مرتبط با موضوع صنعت، توصیه ها جهت بهبود وضعیت مدیریت فنی و منابع انسانی و پیشنهاد اجرای پروژه های تحقیقاتی از جمله معیارهایی است که جزئیات آن توسط دانشگاه بررسی و اعلام نظر خواهد شد.

تبصره الحاقی ۲۵- گزارش های ماهانه توسط دفتر ارتباط با صنعت دانشگاه بررسی می شود که در صورت عدم تایید، موارد به شورای پژوهشی دانشگاه ارجاع شود.

تبصره الحاقی ۲۶- گزارش پایانی توسط شورای پژوهشی دانشگاه بررسی می گردد.

۸-۳ از عضو هیأت علمی انتظار می رود که پس از پایان دوره فرصت مطالعاتی پایان نامه تحصیلات تکمیلی دانشجویان خود را در ارتباط با نیازهای واحد عملیاتی تعریف نمایند.

۸-۴ عدم ارائه گزارش قابل قبول منجر به رد شدن دوره و محرومیت از فرصت مطالعاتی بعدی خواهد شد.

تبصره الحاقی ۲۷- در صورت عدم تأیید گزارش فرصت مطالعاتی عضو هیأت علمی به تشخیص شورای پژوهشی دانشگاه و براساس قرارداد فی مابین ملزم به پرداخت جریمه تعیین شده خواهد بود.

۸-۵ دانشگاه نتایج حاصل از اجرای این طرح در هر سال را حداکثر تا پایان ماه اردیبهشت سال بعد در پایگاه اطلاعاتی معاونت پژوهش و فناوری (مپفا) بارگذاری می نمایند.

این دستورالعمل در ۸ ماده در تاریخ ۹۹/۱۰/۲۱ در شورای پژوهشی دانشگاه و در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۰ شورای دانشگاه مورد تصویب قرار گرفت و تا زمان بازنگری مجدد لازم الاجرا است.